

Gunnar Persson tittar närmre på

Stig Emanuel Andersson

I förra matchprogrammet presenterade vi Hammarbys samtliga målskyttar i seriesammanhang. Idag tittar vi närmare på Stig Emanuel Andersson, som med 93 mål är näst bäst genom tiderna.

När "Stickan" Andersson tidigt i våras gick bort vid 85 års ålder var uppmärksamheten i våra tidningar obefintlig. Icke en runa på familjesidan, icke en kortis på sportavdelningen. Ingenting. Ändå var Stickan Andersson en människa och bollspelare som mer än de flesta satt sin stämpel på Hammarby IF.

Han var nämligen en av de tongivande under 1930- och 40-talen, när klubben dominerade svensk ishockey. Som ytterforward och framspelare till centern Kurre Kjellström (som sju år i rad vann seriens skytteliga) hade han sina stora år under första hälften av 1940-talet.

Han växte upp på Södermannagatan 76. Den jämnårige Sven Bergqvist bodde i 74:an och tillsammans med "Joe" Hellman bildade de under några år på 1920-talet stommen i Sofia folkskolas helt överlägsna lag, som med tiden blev en av Hammarbys mest lysande juniorkullar.

De kom in i ishockeyns A-lag i ett skede när Bertil Lundell, "Burret" Larsson och Sigge Öberg var nykorrade Europamästare. Miljön var gynnsam och de tre ungtupparna var snart nog etablerade profiler. För "Stickans" del handlade det om att ständigt förfinas den tekniska sidan av ishockeyspelet. Märkliga dragningar och en förmåga att hålla pucken utom räckhåll för motståndarna under långa stunder – det så kallade "fiskliret" för att få tiden att gå under utvisningar – blev hans signum. Pucken måste vara med – utan den rörde han sig inte i onödan.

Med sin rappa speluppfattning och sin lika snabba

tunga var han dessutom en ledarfigur. Stridsropet "Bamsing Stångkorv!" – ord som verkligen går att härleda till pilsnerfilmens tidevarv – var "Stickans" signal som innebar att det var dags att skärpa sig.

Med sin jargong och allmänt härdade framtoning var det här Södermalmsfostrade gänget egentligen idealiskt för den nya tuffa sporten ishockey. De var slängda i käften och steg aldrig undan och det påstås att barn i Tjeckoslovakien skrämdes till lydnad med namn som Bergqvist och Landelius när det Hammarbydominerade landslaget gästspelat på kontinenten.

Den sägenomsusade turnén till England, Skottland och Holland i mars 1946 (4 segrar, 2 förluster, 47–26 i målskillnad och för Anderssons del en avslagen två mot Wembley Lions) blev en av hans sista uppgifter i Hammarby innan han som 32-åring skrev på för Atlas Diesel i Nacka.

Men Stig Emanuel Andersson var också en riktigt hyfsad fotbollsspelare. Totalt gjorde han 93 serie- och kvalmål för Hammarby (de flesta i gamla division II), vilket gör honom till näst bäste målskytt genom tiderna efter Billy Ohlsson.

Han gjorde seriedebut som vänsterytter borta mot Sleipner 3 september 1933 (förlust, 2–3). Med tiden kom han över på högersidan och han gjorde merparten av sina matcher som inner eller ytter på högerkanten.

I slutet av 1930-talet hade Hammarby förtvivlat svårt att få till det i jakten på en allsvensk plats. Seriesegern 1937 ledde till kval mot det inte utan orsak

upphaussade Brage, som vann med 2-0 och 5-2. Året efter blev det ny serieseger. Den här gången stod Hallstahammar för kvalmotståndet. Thore Skogmans pappa Elof lotsade sina mannar till Allsvenskan via 2-1 och 1-1 mot Hammarby.

Den säsongen hade Hammarby en schweizisk tränare vid namn Willy Wolf. Han införde ett hårt regemente och Stickan lär ha vantrivts, nära till eksem som han hade när någon börja tala om taktik eller löpträning. Han provade en kväll att jobba över vid svarven och komma sent till träningen, för att på så

sätt försöka slippa undan. "Jaså, där är du", sade Wolf. "Byt om bara. Jag har all tid i världen...". Efter ett ensampass med Wolf insåg Stickan att det var lika bra att komma i tid framöver. Hårdträningen resulterade i alla fall i ännu en serieseger 1939.

Den här gången gick det vägen i kvalet och Stickan spelade faktiskt hjälterollen i matcherna mot Norrköping. Hammarby kom i underläge på Idrottsparken. Men vände när östgötarna gjorde självmål och Stickan kunde spä på till 2-1 på straff. Det blev 4-1. Sedan gällde det att klara minst oavgjort i returen på

Stig Gustav Emanuel Andersson

Föddes 16 oktober 1914

Avled 23 mars 2000

Fotboll

16 säsonger i Hammarbys A-lag:

Säsong	Div	Serie		Kval	
		matcher	mål	matcher	mål
1933-34	II	12	5	-	-
1934-35	II	5	2	-	-
1935-36	II	10	5	-	-
1936-37	II	18	8	2	-
1937-38	II	18	7	2	-
1938-39	II	18	9	2	2
1939-40	A	18	4	-	-
1940-41	II	18	4	-	-
1941-42	II	18	9	-	-
1942-43	II	18	5	-	-
1943-44	II	12	5	-	-
1944-45	II	18	11	-	-
1945-46	II	13	5	-	-
1946-47	II	15	2	-	-
1947-48	IV	13	8	-	-
1948-49	III	5	2	-	-
Totalt	16	229	91	6	2

Observera att målsumman inte stämmer med uppgiften i förra matchprogrammet. Där hade två mål felaktigt bokförts på Stig Anwret (som hette Andersson när han säsongen 1948-49 spelade i laget samtidigt som Stickan A...).

Ishockey

- EM-brons 1936 och 1948 (deltog i OS 1936 och 1948 samt i VM 1938 och EM 1941).
- 38 landskamper (19 mål) 1933-48.
- Svensk mästare 1933, 1936, 1937, 1942, 1943 och 1945.
- Seriesegrare i Elitserien 1933, 1934 och 1935, i Svenska serien 1939, 1940, 1941, 1942, 1943 och 1944 samt i Division I Södra 1945 och 1946.
- 14 A-lagssäsonger i Hammarby IF 1931/32-45/46 (130 mål i serie- och SM-spel).
- Allsvensk i Atlas Diesels IF 1947/48 (11 mål).

Bandy

- EM-brons 1936 och 1948 (deltog i OS 1936 och 1948 samt i VM 1938 och EM 1941).
- 1 Presslandskamp 1939.
- A-lagsspelare i Hammarby 1930/31-45/46 (16 säsonger, varav 4 i Allsvenskan).
- Därefter seriespel för Atlas Diesels IF.

FOTO: HILDEBRAND

En uppställning från oktober 1937, då Hammarby med samma lag slog IFK Grängesberg (4–2) och Gefle IF (6–0) hemma på Stadion. Stående från vänster Åke "Plutten" Andersson, Stig "Lotta" Karlsson, Gustav Lindberg, Arne Rossander, Folke Adamsson och Oscar "Nicko" Schirmer. Främst Stig Emanuel Andersson, Åke "Smygen" Löfgren, Sven Bergqvist, Bertil Lundell och John "Dampen" Karlsson.

Stadion, Norrköpingsseger där hade betytt omspel.

De blåvita pressade hårt – någon hävdade efteråt att det handlade om 95–5 i spelfördelning – men Hammarby gjorde enda målet, en lobb från Stickan i andra halvlek. Publikciffran (19 655) innebar en intäkt på 35 000 kronor, varav 22 500 kronor var ren förtjänst.

Det blev ett kortvarigt gästspel i Allsvenskan för Hammarby, som i likhet med förra försöket (1924–25) grep sig an uppgiften utan att ha en riktig tränare till hands.

Stickan Andersson fortsatte spela fotboll för Hammarby under hela 1940-talet. Målen tickade in regelbundet men det blev bara ett hat trick under 16 år i A-laget: mot IFK Västerås (b), 15 september 1935 (5–1).

Stig Emanuels fyra år yngre bror Åke "Plutten" var en ännu större Hammarbyprofil än sin storebror. Men det är en annan historia...

Här köper du **souvenirer** på Söderstadion:

Västra läktaren.

Öppet två timmar före match och
en timme efter.

Försäljningsställen finns också
vid östra, norra och södra läktarna.